

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Funkcjonowanie środowiska przyrodniczego Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Turystyka i rekreacja Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 07TIRS.12S.03893.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Grzegorz Rachlewicz	
Prowadzący zajęcia	Grzegorz Rachlewicz	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami podziałów środowiska przyrodniczego Ziemi
C2	zapoznanie studentów z głównymi cechami funkcjonowania poszczególnych – abiotycznych i biotycznych – podsystemów przyrodniczych Ziemi
C3	uświadomienie studentom głównych współzależności między geokomponentami

Wymagania wstępne

- wiedza z zakresu geografii fizycznej (przyrodniczej) na poziomie szkoły średniej;
- umiejętność korzystania z informacji geograficznych z różnych źródeł;
- w szczególności umiejętność pracy z mapą.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	rozumie istotę i specyfikę geograficznego ujęcia rzeczywistości	TIR_K1_W01, TIR_K1_W04, TIR_K1_W21	Kolokwium pisemne
W2	klasyfikuje zasoby środowiska przyrodniczego i wyjaśnia zjawiska związane z ich funkcjonowaniem	TIR_K1_W04, TIR_K1_W06, TIR_K1_W11	Kolokwium pisemne
W3	analizuje stan środowiska przyrodniczego, wzajemne oddziaływania między geokomponentami oraz wpływ na działalność człowieka	TIR_K1_W01, TIR_K1_W04, TIR_K1_W06	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	identyfikuje przyrodnicze uwarunkowania rozwoju turystyki	TIR_K1_U18, TIR_K1_U22	Kolokwium pisemne
U2	wykorzystuje dostępne źródła informacji, w tym źródła elektroniczne	TIR_K1_U10, TIR_K1_U13	Kolokwium pisemne
U3	potrafi posługiwać się opracowaniami kartograficznymi	TIR_K1_U11	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie	TIR_K1_K02, TIR_K1_K03, TIR_K1_K09	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	System przyrodniczy Ziemi i jego podsystemy	W1, W2	Wykład
2.	Sfery przyrodnicze Ziemi i ich zasięg przestrzenny. Komponenty środowiska przyrodniczego	W2	Wykład
3.	Abiotyczny podsystem przyrodniczy: magnetosfera, litosfera, morfosfera, hydrosfera, atmosfera	W2, W3, U1, U2	Wykład
4.	Biotyczny podsystem przyrodniczy	W2, W3, U1, U2	Wykład
5.	Współzależności między komponentami przyrodniczymi	W2, W3, U1, U2, U3, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego poprzez uzyskanie >50% punktów za odpowiedzi na zadane pytania. Skala ocen: bardzo dobry (bdb; 5,0) – od 90% punktów, dobry plus (db plus; 4,5) – od 80% punktów, dobry (db; 4,0) – od 70% punktów, dostateczny plus (dst plus; 3,5) – od 60% punktów, dostateczny (dst; 3,0) – od 50% punktów, niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kardaś, Malinowski, Popkiewicz: Nauka o Klimacie. Wyd. Nieoczywiste 2021
2. Kielczewski, Dobrzańska, Dobrzański: Ochrona środowiska przyrodniczego. PWN 2016
3. Richling, Solon: Ekologia krajobrazu. PWN 2011

Dodatkowa

1. Earth systems, processes and issues. W. G. Ernst (ed.). Cambridge University Press, 2000

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zaliczenia	15
Przygotowanie do zajęć	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
TIR_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwijania wiedzy i umiejętności, ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, uczenia się przez całe życie
TIR_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego, profesjonalnego zachowania, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą, poszukiwania optymalnych rozwiązań oraz postępowania zgodnie z zasadami etyki
TIR_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do precyzyjnego formułowania pytań, służących pogłębianiu własnego zrozumienia danego tematu
TIR_K1_U10	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać dostępne źródła informacji, w tym źródła elektroniczne
TIR_K1_U11	Absolwent/ka potrafi posługiwać się opracowaniami kartograficznymi w pracach związanych z przewodnictwem i pilotażem turystycznym
TIR_K1_U13	Absolwent/ka potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu turystyki i rekreacji i powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania problemów dotyczących aktualnego stanu, jak i planów rozwoju turystyki
TIR_K1_U18	Absolwent/ka potrafi promować wiedzę z zakresu ochrony przyrody
TIR_K1_U22	Absolwent/ka potrafi opisywać świat objaśniając przyczyny zróżnicowania komponentów środowiska geograficznego oraz zjawisk społeczno-kulturowych
TIR_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie istotę i specyfikę geograficznego ujęcia rzeczywistości oraz miejsca, jakie zajmuje w niej człowiek
TIR_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie zasoby środowiska przyrodniczego, zjawiska związane z ich funkcjonowaniem oraz ich wpływ na atrakcyjność turystyczną
TIR_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie sposoby analizy stanu środowiska przyrodniczego, identyfikowania zagrożeń spowodowanych przez działalność człowieka oraz dokonywania waloryzacji w zakresie różnych aspektów wykorzystania dla turystyki i rekreacji
TIR_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie relacje zachodzące między organizmami żywymi a środowiskiem, przejawy oddziaływania człowieka podróżującego na środowisko oraz sposoby organizowania turystyki i rekreacji zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju
TIR_K1_W21	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane metody oceny środowiska i waloryzacji jego zasobów dla potrzeb turystyki i wypoczynku, zasady analizy procesów kształtujących środowisko; promowania wiedzy z zakresu ochrony przyrody